

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui:
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență:
.....
Centrul de examen:
Localitatea:
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Jocul reprezintă o activitate în care sunt implicați unul sau mai mulți participanți. Aceștia se numesc jucători. Fiecare joc are un scop specific pe care jucătorii încearcă să-l atingă. Participantul care ajunge primul la atingerea scopului a câștigat jocul. Însă pentru a ajunge la victorie, jucătorii trebuie să respecte un set de reguli.

Jocul este cea mai frumoasă modalitate prin care un copil descoperă lumea înconjurătoare. În esență, orice joc reprezintă o lecție de viață pentru cei mici, din care învață să îi respecte pe ceilalți.

Leapșa (de-a prinselea) este unul dintre cele mai simple și mai populare jocuri de exterior.

Numărul minim de jucători: doi.

Vârsta minimă pentru acest joc: patru ani.

Locul de joacă: spațiu deschis, fără prea multe obstacole.

În general, acest joc se desfășoară în parcuri, pe câmp, în curte sau în spații de joacă special amenajate.

Reguli: Jucătorii se adună în cerc. Se alege *prinșătorul*. Toți ceilalți copii încep să alerge. Jucătorul ales să prindă trebuie să alerge după ceilalți participanți, iar cel care este prins, printr-o simplă atingere, devine *prinșător*.

Alte forme ale jocului:

- **Prinselea pe cocoțate:** jucătorul urmărit poate scăpa de *prinșător* dacă se urcă (se cocoță) pe ceva mai înalt (bordură, piatră, gard, buturugă etc.).
- **Prinselea cu mingea:** jucătorul urmărit trebuie atins cu mingea. Chiar și dacă e atins din greșeală, este considerat prins și devine *prinșător*.

după *Jocurile copilăriei*, www.magiacopilăriei.com

Textul 2

După ce ne-am plimbat prin toată curtea și ne-am pus în buzunare castanele căzute peste noapte, Vera m-a învățat jocul „De-a scrisul și ghicitul”. S-a așezat la masa din grădină, și-a scos din mica ei poșetă un carnețel și două pixuri colorate. Mi l-a întins pe cel albastru, iar ea și l-a oprit pe cel maro.

— Iată cum e, a început să îmi explice. Tu îți închipui că ești singură aici și, pentru cinci minute, faci ce vrei. În timpul ăsta eu mă uit la tine și-mi pun pe foaie niște observații, iar pe urmă, dacă nu ghicești, îți citesc eu ce-am scris. După aceea treci tu în locul meu...

— Și care-ar fi câștigul? m-am mirat, fără să-mi dezlipesc privirea de la pălărioara ei cu picățele roșii ce semăna cu o ciupercă.

— Putem să ne cunoaștem și mai bine, a spus cu o seriozitate de om mare.
M-a pufnit râsul, însă Vera nici n-a zâmbit. Ochii ei negri și rotunzi luceau de nerăbdare să începem.
— Ai să vezi cât e de grozav, nici n-ai să vrei să te oprești.
M-am ridicat neîncrezătoare de la masă.
— Gândește-te la ce ți-ar plăcea să faci, dacă nu m-ai avea ca musafir pe mine, zise Vera.
M-am răsucit brusc pe călcâie și am simțit un vânt subțire pe obraz. Venea dinspre castani. Frunzele galbene, rămase încă, jucau pe crengi, sub cerul palid. Atunci, cu brațele-nălțate-n aer, am luat-o la fugă către poartă.
— Gata! strigă fetița. Întoarce-te la mine!
M-am lăsat, gâfâind un pic, pe scaun.
— Ghici! se foi* ea și acoperi cu mâna fila.
— „lunia e pasăre și zboară”, am răspuns încrezătoare.
Dar Vera clătină din cap și buclele ei brune se legănară de o parte și de alta.
— Hai să-ți citesc! se grăbi ea, cu fața îmbujorată. „lunia aleargă, fiindcă e convinsă că cineva se ține după ea. Din când în când, întoarce capul, dar nu vede pe nimeni. Crede că cel care o urmărește s-a ascuns.”
Am tresărit.
— Cum ți-a venit să scrii așa ceva?
— Eu am pus pe hârtie ce-am văzut, răspunse Vera tremurând din gene.
— De unde știi tu jocul ăsta? am întrebat-o.
— De la fratele meu, Corbu. Și el îl joacă, îmi mărturisii. Uneori mă ia și pe mine să ne uităm la niște oameni care trec sau conversează pe stradă. Notăm amănunțit cum se mișcă și, rareori, ghicim și ce își spun.
— Ce palpitant! am spus eu foarte încântată.
— Dar minunat e la sfârșit, se-aprinse Vera, când comparăm ce a pus fiecare pe hârtie din ce-a văzut și a auzit.
— Poți să-mi arăți și mie ceva din observații? m-am aplecat spre ea c-un nod în gât.
Fetița ezită. Până la urmă, se apropie și-mi murmură-n ureche:
— Doar ție-ți spun de jocul ăsta, fiindcă mi-ai dat atâția nasturi și m-ai lăsat să iau castane, dar e secret...
Am scos un oftat lung și ea s-a înmuiat.
— Aici, în carnețel, a scris și el, când și-a uitat o dată foile acasă, și poți să vezi ce mare-i diferența, s-a înflăcărat și mi-a întins dovada.
Vera umpluse mica filă cu cinci rânduri care se arcuiiau, ca într-un dans:
Domnul de la fereastră e slab și ciufulit. Ține în mână, cred, o ceașcă, plină cu lapte, din care bea și se albește pe mustăți. E-ntr-o cămașă, crem cu dungi maro. Văd, lângă el, un câine negru care, acum, își scoate capul pe pervaz. Sunt amândoi la fel de triști.
Pe pagina de-alături erau notate neglijent doar opt cuvinte:
X stă din nou la geam. Nimic deosebit.
— Îmi place mult mai mult cum ai scris tu, am lăudat-o, dându-i carnetul înapoi.
Vera-l ascunse repede-n poșetă. Chiar în acel moment ieși din casă Corbu, condus până în prag de mama și bunica.

Monica Pillat, *De-a scrisul și ghicitul*,
în vol. *Dansul memoriei*

*a se foi – a nu sta locului, a se fâțâi

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Notează, din textul 2, două cuvinte care aparțin câmpului lexico-semantic al *corpului omenesc*. 2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Vera a învățat jocul „De-a scrisul și ghicitul” de la

- a) fratele ei.
- b) lunia.
- c) școală.
- d) un musafir.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Leapșa se poate juca în minimum

- a) doi jucători.
- b) trei jucători.
- c) patru jucători.
- d) cinci jucători.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Locul de joacă pentru leapșa trebuie să fie un spațiu

- a) deschis, cu multe obstacole.
- b) deschis, fără multe obstacole.
- c) închis, fără multe obstacole.
- d) închis, cu multe obstacole.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Jucătorul care este atins de prinzător iese din joc.		
La prinselea cu mingea, cel care se urcă primul pe o bordură devine prinzător.		
Copiii mai mici de patru ani nu se pot juca leapșa.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Vera și Lunia se află într-o grădină.		
Jocul „De-a scrisul și ghicitul” se bazează pe observarea atentă a celor din jur.		
Fratele Verei a scris cinci rânduri despre domnul de la fereastră.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, un motiv pentru care Vera ascunde repede carnetul în poșetă, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 20 – 40 de cuvinte, o trăsătură a textului discontinuu, valorificând textul 1. **6 puncte**

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte.

6 puncte

9. Ți-ar plăcea să te joci „De-a scrisul și ghicitul”? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) con-ver-sa-ți-e, su-flet.
- b) con-ver-sa-ți-e, suf-let.
- c) con-ver-sa-ție, su-flet.
- d) con-ver-sa-ție, suf-let.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Există o relație de sinonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:

- a) „nici n-ai să vrei să te oprești”; Când văzu norii, a vrut să pornească spre casă.
- b) „oameni care trece sau conversează pe stradă”; Orele trece foarte repede în vacanță.
- c) „poți să-mi arăți și mie ceva din observații”; Textul ales avea o mie de cuvinte.
- d) „tu îți închipui că ești singură aici”; Tu îți imaginezi că ești în vacanță.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Carnetul maro fetei este pe masă.

- a) a;
- b) ai;
- c) al;
- d) ale.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Alcătuieste un enunț în care verbul aflat la gerunziu în secvența „ Eu am pus pe hârtie ce-am văzut, răspuns Vera tremurând din gene” să fie utilizat la modul indicativ, timpul imperfect. **4 puncte**

- *verbul la gerunziu:*

- *enunțul:*

5. Rescrie secvența „eu mă uit la tine”, păstrând persoana și utilizând forma de plural a pronumelor. **4 puncte**

6. Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul: „M-am răsucit brusc pe călcâie și am simțit un vânt subțire pe obraz.”. **4 puncte**

Cuvântul	Funcția sintactică
1. brusc	
2. am simțit	
3. un vânt	
4. subțire	

7. Completează enunțurile următoare, referitoare la carnetelul fetei, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Fata i-a arătat carnetul _____ (*care*) îl avea în buzunar.

Marginile _____ (*foaie*, numărul plural, cazul genitiv) erau îngălbenite de vreme, dar se puteau vedea literele _____ (*auriu*) cu care era scris numele.

8. Imaginează-ți că organizezi un eveniment dedicat jocurilor!

Scrie, în minimum 20 de cuvinte, o invitație adresată colegilor tăi la acest eveniment, utilizând un numeral ordinal și un adverb, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare identificată în textul 1, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: din literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

2. Redactează o compunere, în 70 – 130 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe Vera, personajul din textul 2. **14 puncte**

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale personajului indicat;
- să prezinți cele două trăsături precizate prin câte o secvență comentată;
- să menționezi două mijloace diferite de caracterizare prin care se evidențiază trăsăturile precizate;
- să corelezi o valoare transmisă prin acest personaj cu o valoare importantă pentru tine, justificându-ți răspunsul.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte (unitatea compoziției; coerența textului; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului; respectarea normelor de exprimare corectă, de punctuație și a ortografiei).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai în cazul în care compunerea are minimum 70 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing.

Lined writing area for the exam response.